

רוני (אהרן) שדה - משרד עורך דין
Roni (Aharon) Sade- Law Office

ח.פ 513014167

רוני שדה, עורך דין, ממונה בטיחות
רחוב אהוד מנור 7 נתניה 4265953

דוא"ל: ronis-law@netvision.net.il

טל': 052-8260360, פקס': 0747621153 Fax:

Date:06.08.2021: תאריך:

לכבוד

חברי הנהלת לשכת ממוני הבטיחות בישראל - מקצוענים זה אנחנו (ע.ר.)

א,נ.,

הנדון: חוות דעת בנוגע לחברות פושט רגל בועד עמותה העוסקת בבטיחות

בעקבות פנייתו של חבר ועד העמותה, בנושא שבנדון, להלן תשובתי:

1. אין נפקות האם עניין לנו בעמותה העוסקת בבטיחות או בעמותה העוסקת בכל עניין אחר. הדין בעניין פושט הרגל אחיד לכל העמותות ואינו מבדיל ביניהן. לגופו של עניין...

2. סעיף 33 (א) (3) לחוק העמותות קובע בין כדלקמן:

פסלות לכהונה

(3) קטין או מי שהוכרז פסול-דין או פושט רגל

המשמעות מאוד ברורה: אדם שהוכרז כפושט רגל וכל עוד הינו במצב של פשיטת רגל, אינו יכול להיבחר למוסדות העמותה, דהיינו- אינו יכול לכהן כחבר ועד העמותה וכל שכן כיו"ר ועד העמותה במעמדו כחבר ועד העמותה.

3. **מהאמור לעיל נשאלות השאלות הבאות:**

א. מה דינו של אדם שהוכרז כפושט רגל לאחר מינויו כחבר ועד העמותה?

ב. מה דינו של אדם שהסתיר ביודעין מועד העמותה ומהאסיפה הכללית של העמותה את היותו פושט רגל לעת היבחרו לועד העמותה?

ג. מה דינן של בחירות להנהלת העמותה אשר נערכו בניגוד לחוק העמותות עת בסופן נבחר אדם שהינו פושט רגל?

ד. האם אדם שהינו פושט רגל יכול בכל זאת לכהן כחבר בעמותה, ו/או כחבר בועד העמותה למרות היותו פושט רגל?

4. **לעניין השאלה הראשונה - מה דינו של אדם שהוכרז כפושט רגל לאחר מינויו כחבר ועד העמותה?**

א. בעניין זה קבעו המלומדים בן ציון גרינברגר ונחמיה בן תור בספרם "דיני עמותות הלכה למעשה"¹, כי פושט רגל הוא חסר כשרות משפטית לפי חוק הכשרות המשפטית, ולכן אינו יכול לפעול בשמה של עמותה או להתחייב בשמה ולפיכך נראה כי אם אדם הוכרז כפושט רגל לאחר מינויו כחבר ועד, מינויו נפסק מאליו. כך נפסק בבג"צ 387/67.

¹ כב' שופט בית המשפט המחוזי ורשם העמותות לשעבר- בן ציון גרינברגר ונחמיה בן תור, דיני עמותות הלכה למעשה, מהדורה שנייה, הוצאת בורסיס 2013, עמ' 459

רוני (אהרן) שדה - משרד עורך דין Roni (Aharon) Sade- Law Office

ח.פ 513014167

רוני שדה, עורך דין, ממונה בטיחות

רחוב אהוד מנור 7 נתניה 4265953

דוא"ל: ronis-law@netvision.net.il

טל': 052-8260360, פקס': 0747621153 Fax:

- ב. המשמעות - אדם שהוכרז כפושט רגל לאחר שנבחר לועד עמותה - מינויו נפסק מאליו.
5. לעניין השאלה השנייה - מה דינו של אדם שהסתיר את היותו פושט רגל לעת היבחרו לועד העמותה?
- א. סעיף 34 לחוק העמותות קובע כדלקמן:
- "פעולה של חבר הועד או של חבר ועדת הביקורת או של חבר הגוף המבקר, לא ייפגע תוקפה בשל פגם שהיה בבחירתו של אותו חבר ועד או במינויו".
- ב. לכאורה נובע מכאן שאם נבחר מי שהוא פסול לכהונה כחבר ועד או שאינו כשיר להיות חבר ועד, פעולתו שהתבצעה למרות פסלותו ולאחר הבחרו הינה תקפה למרות הפגם שהיה בבחירתו.
- ג. לעניין זה מוסיף המלומד דוד פרנקל בספרו - דיני עמותות בישראל², כי "אילו היה זה הפירוש שיש לתת לסעיף 34, לא היתה כל משמעות לסעיף 33 לחוק. ניתן היה לעקוף את הוראות סעיף 33 לחוק בדרך של התעלמות מהם, מבלי שהתעלמות זו היתה פוגעת בתקפן של פעולות חברי הועד. הפרשנות הנכונה של סעיף זה היא, על כן, מצומצמת בהרבה. סעיף 34 עוסק בפגמים פורמליים בלבד ואינו בא לשנות או לפגוע בהוראות מהותיות".
- ד. סעיף דומה מצוי בפקודת החברות, ועליו אמר בית המשפט העליון:
- " הוראות אלה נועדו רק כדי להסיר ספקות סביב אי דיוקים פורמליים (slips) במינויו של מנהל, ולא כדי לשים לעיל הוראות מהותיות, הנוגעות למינויים של מנהלים"³
- ה. מכאן שניתן לקבוע כי אדם שהסתיר ביודעין מועד העמותה ומהאסיפה הכללית של העמותה את היותו פושט רגל לעת היבחרו לועד העמותה פסול היה מלכתחילה לכהן בועד העמותה ועל כן על מינויו בטל ונפסק מאליו.
6. לעניין השאלה השלישית - מה דינו של בחירות להנהלת העמותה אשר נערכו בניגוד לחוק העמותות עת בסופן נבחר אדם שהינו פושט רגל?
- א. לכאורה בחירות לעמותה אשר נערכו בניגוד להוראות החוק ותקנון העמותה, ייפסלו על ידי בית המשפט⁴.
- ב. למרות האמור לעיל, אני סבור כי אם פושט רגל נבחר שלא כדין בבחירות לועד העמותה, אין הדבר פוסל את כל הבחירות לעניין מוסדות העמותה אלא פוסל אך ורק את מינויו של האדם שנבחר לועד העמותה שבעת היותו

² כב' שופט בית הדין האזורי לעבודה, באר שבע-דוד א' פרנקל, דיני עמותות בישראל, מהדורה שנייה, הוצאת פרלשטיין-גינסר, עמוד 157

³ ע"א 133/52 קופל נ' מקבל הנכסים הרשמי בתורת מפרק של "פיטרה" חברה א"י למסחר והשקעות בע"מ (בפירוק) ואח', פ"ד ח 373, 380.

⁴ ת"א 697/89 מרדכי פלקון נ' עמותת ועד הספרדים ועדות המזרח בירושלים ואח' (לא פורסם).

רוני (אהרן) שדה - משרד עורך דין Roni (Aharon) Sade- Law Office

ח.פ 513014167

רוני שדה, עורך דין, ממונה בטיחות

רחוב אהוד מנור 7 נתניה 4265953

דוא"ל: ronis-law@netvision.net.il

טל: 052-8260360, פקסי: 0747621153 Fax:

פושט רגל הסתיר ביודעין מחברי הועד המנהל, מחברי ועדת הבחירות ומהאסיפה הכללית את עצם היותו פושט רגל ולכן על מינויו להיפסק וכאשר עצם הסתרת המידע יש בה כדי פעולה בחוסר תום לב שעשויה להביא לביטול הפטר שניתן לפושט רגל ככל שניתן.

7. לעניין השאלה הרביעית - האם אדם שהינו פושט רגל יכול בכל זאת לכהן כחבר בעמותה ו/או כחבר בועד העמותה למרות היותו פושט רגל?

א. על כל אדם הנמצא בהליך פשיטת רגל ולעת מתן צו כינוס נכסים בעניינו, מוטלות הגבלות לפי סעיף 42א' לפקודת פשיטת הרגל (נוסח חדש), התש"מ-1980 (להלן: "פקודת פשיטת הרגל")

ב. סעיף 42א' (ג) בפקודת פשיטת הרגל לעיל מורה כדלקמן:

"(ג) חייב שהוכרז פושט רגל לא ייסד תאגיד ולא יהיה בעל עניין בתאגיד, במישרין או בעקיפין, לרבות יחד עם אחר או באמצעות אחר, אלא אם כן אישרו זאת מראש בית המשפט או הנאמן. לענין סעיף זה, "בעל עניין" - ... ולגבי תאגיד שאין לו הון מניות - מי שהינו חבר בתאגיד או חבר בועד או המנהלה של אותו תאגיד".

ג. מהאמור לעיל עולה כי לאור העובדה כי לעמותה רגילה אין הון מניות הרי שבעל עניין כהגדרתו לעיל הינו גם כל חבר בעמותה וכל שכן כל חבר בועד העמותה.

ד. מהמקובץ לעיל עולה כי ככל שחבר עמותה שהינו פושט רגל, מעוניין להמשיך ולכהן כחבר ועד העמותה ו/או להיבחר מחדש להנהלת ועד העמותה, עליו לבקש את אישורו המוקדם של בית המשפט.

ה. האם בית המשפט ייטה ליתן את האישור?

עניין זה נידון בתיק פש"ר 209/10 בבית המשפט המחוזי בנצרת⁵. שם נקבע כי אין שום הצדקה או סיבה לאפשר לפושט רגל להמשיך לכהן או לשמש כיו"ר, חבר או חבר וועד בעמותה וזאת הן כאמור בסעיף 33 לחוק העמותות והן מכיוון שגם האינטרס האישי של הנושים מצדיק לדרוש מפושט הרגל לרכז את כל מאמציו להעשרת קופת פשיטת הרגל, גם אם הוא ממלא תפקיד התנדבותי.

ו. בנוסף, מוסיף ואומר בית המשפט:

"גם האינטרס הציבורי מצדיק את דחיית הבקשה, חלק מההגבלות המוטלות על פושט רגל, ובכללן ההגבלה לשמש בתפקידו בעמותה, נועדו לשתי תכליתות, האחת כדי שפושט הרגל ירכז מאמציו בהליך ובמטרות ההליך, והשני משום שהחברה החליטה שאין זה ראוי שפושט רגל ינהל עמותה ויהא אמון על כספי הזולת, מקום שמצבו הכלכלי מלמד כי הוא לא

⁵ פש"ר 209/10, ניתן ביום 12.2.2013

רוני (אהרן) שדה - משרד עורך דין
Roni (Aharon) Sade- Law Office

ח.פ 513014167

רוני שדה, עורך דין, ממונה בטיחות

רחוב אהוד מנור 7 נתניה 4265953

דוא"ל: ronis-law@netvision.net.il

טל: 052-8260360, פקס: 0747621153 Fax:

ראוי לנהל או להיות חבר בעמותה לאחר שכשל כאמור בניהול ענייניו שלו
וגרם נזק כלכלי לנושיו הלא מעטים"

8. לסיכום:

- א. פושט רגל אינו יכול להיות חבר עמותה ואינו לכהן בכל תפקיד בועד העמותה הן בטרם היבחרו לועד העמותה והן לאחר שנבחר לועד העמותה.
- ב. ככל שבבחירות שהתנהלו לבחירת מוסדות העמותה נבחר פושט רגל לתפקיד במוסדות העמותה, יש לפעול להפסקת מינויו הן מתוקף פעולתו לעת בחירתו שנעשתה בחוסר תום לב והן לעצם העובדה כי לא פעל לאישור בחירתו כחבר בועד העמותה באמצעות בית המשפט או באמצעות הנאמן לנכסיו.
- ג. ככל שהתגלה לועד העמותה או לועדת הביקורת של העמותה כי פושט רגל הסתיר את עובדת היותו פושט רגל לעת הבחור, על ועד העמותה ו/או ועדת הביקורת לפעול כדין ו/או לפי תקנונה, לכנס אסיפה כללית שלא מן המניין ולפעול להפסקת חברותו של פושט הרגל בעמותה ו/או בועד העמותה.
- ד. בנוסף, על ועד העמותה ו/או על ועדת הביקורת של העמותה לדווח על הנושא לרשם העמותות.
- ה. בנוסף, לאור העובדה כי קיים חשש שפושט הרגל פעל בחוסר תום לב לעת היבחרו לועד העמותה תוך הסתרת מעמדו המשפטי המיוחד כפושט רגל, על ועד העמותה ו/או ועדת הביקורת של העמותה לדווח על הנושא לכונס הנכסים הרשמי לצורך בדיקת הליך ההפטר שניתן לפושט הרגל וככל שניתן.

בברכה

רוני שדה, עורך דין